

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10-2 og 4-7. Lørdager fra 10-1. De øvrige dage fra kl. 10-4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3-4.

INNHold: Kardinal Faulhaber: Kristen livsanskuelse. — Den katolske presses verdensutstilling i Vatikanet. — Den gule fare - før og nu. — Kardinal dr. Michael von Faulhaber biskop i 25 år. — Dronning Astrids minnekapell. — N. St. Halvardskirke! — Spørsmål og svar. — Herhjemme. — og derute —

Kardinal Faulhaber:

Kristen livsanskuelse.

Nyttårsaften holdt kardinal Faulhaber en preken som er gjengitt senere i Münchens «Kirchenamtlicher Anzeiger». Vi bringer her denne prekens hovedtanker.

Kristen livsanskuelse innebærer troen på en verdensskapelse.

Enhver livsanskuelse må kunne besvare det spørsmål: «Hvorledes er verden opstått?». Og den kristne har svaret rede: «I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden» — og «Gud sa: det vorde lys, og det blev lys» — og «Gud skapte mennesket i sitt eget billede». Den personlige Gud, den talende Gud har skapt verden av intet. Altså: allerede ved det aller første spørsmål viser det sig at livsanskuelse er religion. Hvad de ikke-kristne livsanskuelser har fremsatt som forklaring på verdens tilblivelse kan ikke tilfredsstillende et tenkende menneske. De hedenske livsanskuelser som monismen og panteismen blander Gud og verden om hverandre — mens vi sier: Gud er tilstede i verden i kraft av sin allmakt og allestedsnærværende uten dog å være ett med den. Gud er ikke innelukket i verden som i et fengsel og heller ikke som sjelen er inne i legemet. Gud er i verden som han er over verden.

Av den kjennsgjerning at verden er skapt utleder den kristne livsanskuelse et trefoldig bud. Det første: Dominus est! Er Gud verdens skaper og livets lovgiver, så er han også verdens Herre som ikke tåler noen fremmede guder ved siden av sig og fordrer lydighet av menneskene. Han er herre i det store hotell som vi kaller jorden — ikke tjeneren som har å oppfylle det minste ønske av de reisende,

skjønt mange mennesker næsten behandler ham slik: som en lydige slave, der har å høre og rette sig efter deres bønner og honorere hvert Fadervår omgående, skaffe om det ønskes godt vær og rette sig efter alle luner og innfall. Er Gud verdens skaper er han Herren og vi mennesker står i hans tjeneste, har å avlegge ham regnskap og har et stort ansvar overfor ham — som også Tysklands fører for sin person med bekjennermot har uttalt for hele verden.

Det annet bud: Alfa est! Er Gud skaperen så har han det første ord og den første rett i alt. Her er det store skille mellom kristen og ikke-kristen livsanskuelse: hvem har den første rett, Gud eller mennesket? Det kristne svar er gitt: «Du skal elske Herren Din Gud» — og dernest: «Du skal elske Din neste som dig selv!»

Det tredje bud: Deus providebit! Er Gud verdens skaper er han også dens forsyn som drar omsorg for verden og ser til alt som han har skapt. Han vil ikke sønderbryte sine henders verk og har ingen glede av sine skapningers undergang. Vi er ikke bundet til et ukjent, upersonlig «skjebnens hjul», men i alle omskiftelser står vi i et kjærlig Forsyns varetekt.

Kristen livsanskuelse innebærer troen på en verdensorden.

Alle verdens elementer beherskes av bestemte naturlover og er sammenføiet i en bestemt orden. Det vilde være umulig å utforske verden videnskapelig om ikke alt det skapte var behersket av faste lover. Og likesom naturen er underkastet naturlovene skal menneskene av sin frie vilje underordne sig de guddommelige lover, naturrettens sunde for-

nuft og Guds åpenbarte bud og således oprettholde en moralsk livsvandel. Eget kjød og blod kan ikke veilede i moralske spørsmål, ti kjød og blod er i sig selv de største oprørere mot moral og orden.

Men det nytter ikke å ha en livsanskuelse og danne sig et verdensbillede — man må gå aktivt til verks og selv hjelpe til å opprette verdensordenen. Som troen først blir virksom gjennom kjærlighetsgjerninger må også den kristne livsanskuelse gi sig utslag i levende aktivitet. Som man kjenner treet på dets frukter og ikke på dets blomster eller skygge eller avfallsfrukt, så bedømmes en livsanskuelse etter dens handlinger og ikke etter dens ord og planer. Gud har gitt menneskene i oppdrag å gjøre sig jorden underdanig — og den kristne livsanskuelse utleder av disse Guds ord den store kulturelle oppgave å utforske naturkreftene og ta dem teknisk i bruk i tjeneste hos menneskene, overvinne naturens motstand og elementenes rasen og beherske alt ifølge skaperens vilje. Den kristne livsanskuelse er altså ikke en verdenssky og verdensfremmed eneboerske, men eier en særlig velsignelse for naturvidenskap og teknikkens frembringelser.

Vi lukker ikke øinene overfor den kjennsgjerning at arvesynden har revet en flenge i den fullendte verdensorden. Den som iakttar det som skjer av ulykker og oprør i den enkeltes liv som i samfundslivet, vil ikke kunde benekte dogmaet om den uhyggelige arvelige belastning av den menneskelige natur siden våre stammeforeldres dager. I våre dager hvor barn lider under sitt blodsforhold til foreldre og besteforeldre behøver man ikke mer å spørre: hvorledes kunde Gud straffe menneskebarne for stammeforeldrenes skyld? Nei, ingen forbandelse og ingen hån kan skaffe arvesyndens kjennsgjerning ut av livet.

På den annen side medførte også arvesynden den dobbelte erkjennelse av at en frelse var nødvendig og at menneskene ikke kunde frelses ved sin egen kraft. Menneskene kunde ødelegge et Paradis, men ikke bygge et nytt — de kunde kaste broen av mellom himmel og jord, men ikke slå en ny over avgrunnen mellom Gud og sig.

I menneskehetens åndshistorie er der to filosofiske typer — og de samme typer treffer vi i det daglige liv: den ene, den sjeldneste, finner alt i verden herlig og i den beste orden og jubler over alt — den representerer den optimistiske livsanskuelse. Den annen, som teller langt de fleste representanter, finner alt i verden heslig og jamrer og klager ustanselig — den representerer den pessimistiske livsanskuelse. Den ene står alltid i fare for å narre og skuffe sig selv — den annen for å bli selvplagere. Den livsanskuelse som tror på arvesynden holder middelveien mellom begge disse to stemninger, mellom den evindelige jubel og evindelige bedrøvelse — den slår ikke fiolinen itu fordi der springer en streng på den — og i troen på arvesynden finner den også nøkkel til jordelivets gåte som de verdenskloke forjevnes har brutt sine hoder med.

Kristen livsanskuelse innebærer troen på en verdensfrelse.

I sitt innerste vesen hviler den kristne livsanskuelse på Kristus, Frelseren og hans verdensforløsende gjerning. Verdenshistoriens største øieblikk er og blir hin time da den evige Faders menneskevordne Sønn ved sin blodige død på korset utslattet menneskenes gjeldsbrev. «Kun den som stiller sig på Golgata forstår den gamle og den nye verden». Kristus Jesus er for verden, for alle folkeslag og til alle tider den eneste forløser: «I ingen annen er der frelse. Der er ikke gitt noe annet navn under himmelen i hvilket vi kan bli salig». Det er gudsbespottelig om vi vilde overføre navnet frelser til et menneske. Uten troen på Kristus finnes der ingen kristen livsanskuelse — ti kristen livsanskuelse er å se på verdens foreteelser med Kristi øine.

Der hviler i våre dager et uhyre trykk på mange sjeler — megen bitterhet og fortvilelse. Men med et slikt sjeelig trykk tør vi ikke se inn i fremtiden. Vi er frelst — vi har en formidler og en talsmann ved Guds trone og denne tanke bør oppløfte den nedbøiede sjel, forjage all fortvilelse og fylle oss med hellig glede.

Men samtidig ser vi jo også tvilerne og kristendommens motstandere tre oss imøte og spørre: «Er dere virkelig frelste? Vi merker intet til det. De kristne synder stadig, selv Kirkens tjenere — sykdom og lidelser og den forbitrede kamp for tilværelsen vedvarer — og dere skulde være forløste!» Vi har kun ett svar å gi: «Vi er forløste!» Vi er forløst fra synd og helvete — ikke på den mekaniserte måte at viljens frihet skulde være øhevet så mennesket ikke mer kunde gjøre oprør mot Gud. Der er stadig mulighet for at vi kan falle og atter falle og falle dypt. Men fordi vi er forløste gir nåden oss kraft til atter å kunne reise oss og rense våre sjeler i Kristi blod for dødens gjerninger.

Vi er forløst fra lidelse — heller ikke her rent mekanisk som skulde gjennom Kristi lidelse og død all smerte, all sykdom, all bekymring og alle lidelser være tatt bort fra oss. Vi er forløst fra lidelse, fordi Kristus gjennom sin egen bitre lidelse har skjenket oss den nåde med ham å kunde omfavne korset og ved ham å kunne overvinne vår frykt for lidelser. Og det å være befrikket for frykten for å lide er også en forløsning — all lidelse på jorden har nu en dypere mening: «Jeg lider dog ikke jeg, men Kristus lider i mig!»: vi er forløste!

Vi er forløst fra døden — dog ikke således at vi overhodet ikke må dø, som mennesker vel ofte vilde tenke sig forløsningen fra døden skulde forme sig: som en mekanisk befrielse. Vi er forløst fra døden fordi vi er forløst fra dødens redsel og gru, da vi nu kan dø med frelseren og stå op med ham. «Død, hvor er din brodd?»

Verdensforløsningen blev forberedt gjennom den

gamle pakt, som med sine lover og religiøse skikk, med sine profeter og hellige bøker var en «opdrager til Kristus». Alle disse forberedende lover og sedvaner blev ved Kristi død satt ut av kraft — men den gamle Pakts hellige skrifter blev av Kristus ført over i det nye nådens rike og sammen med den nye Pakts bøker skjenker de oss urkunnskapen om den guddommelige åpenbaring.

Og for å forkynne forløsningens budskap for alle tider fremover innstiftet Kristus sin Kirke og skjenket den Helligånden — til å verne om Guds åpenbaringer, feire de hellige mysterier og ved sakramentene lede Kristi liv og livskraft inn i sjelene. Kirke- og pavedømme er innstiftet av Kristus og ikke tilfeldige resultater av en historisk utvikling. Ethvert forstandig menneske burde kunne innse, at Gud kan ikke sende hvert enkelt folk en særlig åpenbaring, en særlig frelser, et særlig pavedømme. Troen på Kirken er den katolske livsanskuelses kjerne.

Kristen livsanskuelse innebærer troen på en fullendelse.

Ved slutten av hvert menneskeliv venter døden — men ikke som en tilintetgjørelse, en ødeleggelse, men som broen over til et annet liv. Menneskesjelen krever et personlig liv og nøier sig ikke med at «rasesjelen» skal leve videre. Etter døden følger det personlige regnskap for Guds domstol. Den ikke-kristne livsanskuelse står med slukkede fakler ved graven og blir stum når man taler om de siste ting hinsides graven. Den kristne livsanskuelse bekjenner, hilser med hengivelse i Guds vilje broder død og anbefaler rolig sin sjel i Faderens hender: «Gud er ikke de dødes Gud, men de levendes!» Og ved verdenshistoriens slutt står verdens undergang, men ikke slik som den nordiske myte i «Götterdämmerung» lar hele verden og alle gudene synke sammen så at der av hele verden kun blir en kirkegård igjen. Etter den kristne livsanskuelse slutter verdenshistorien med de dødes opstandelse og verdensdommen med den moralske verdensordens triumf. Verdens ende blir verdens fullendelse — når stjernene faller fra himlen og menneskesønnen kommer tilsyne i himmelens skyer med stor makt og herlighet og bringer en ny himmel og en ny jord. Således opplyser åpenbaringen oss både om verdens begynnelse og dens slutt.

*

Den hedenske livsanskuelse er utelukkende innstillet på det dennesidige — den taler kun om livet her, kulturen her og lykken her. Den kristne livsanskuelse forlegger livets tyngdepunkt til det hinsidige, men allikevel og nettop derfor skjenker den også livet her høyere og større verdi enn den hedenske livsform kan. Legger det ikke en glans over verden når vi vet fra vår tro at Gud i den hellige Eukaristi har opslått sin bolig blandt menneskene? Viser ikke livet sig i et nytt lys når vi vet av vår tro at vi i nåden har andel i det guddom-

melige liv? Vokser ikke vår handlekraft og tar vi ikke fatt på livets oppgaver med friskere mot når vi vet av vår tro at det er Gud som har stillet oss disse oppgaver? Vi er her ikke «for å gjøre forretninger» eller «opfylle vår skjebne», men for å løse de oss av Gud skjenkede oppdrag. Styrkes ikke vår evne til å bære lidelser i prøvelsens stund når vi vet at vi gjennom bønn kan søke forbund med Gud? Den kristne livsanskuelse lammer ikke sjelens heroiske krefter — tvertom! Og enten man vil innrømme det eller ei, så har den kristne religion fornyet jordens ansikt, gitt menneskeheten et nytt hjerte istedet for hjerter av sten. Det er umulig å dreie verdenshistoriens hjul tusen år tilbake — umulig å sønderrive et folks forbindelse med århundreders kristne utviklingshistorie! Umulig å skape en samfundsorden og lukke kristendommen ute!

*

Dette er den kristne livsanskuelses vesentlige trekk. Således ser vi verden når vi ser den med Kristi øine: i troen på en verdensskaper og dermed på Guds overhøyhet og hans forsyn i troen på en verdensorden og dermed på at det er menneskenes oppgave å medvirke til denne ordens opprettelse. I troen på en verdensforløsning og fullendelse.

Den katolske presses verdensutstilling i Vatikanet.

Pave Pius XI. har nu fastsatt åpningen av den katolske internasjonale presseutstilling til den 18. mai hvorefter den vil være åpen i seks måneder. Deltagelsen er overordentlig stor — praktisk talt samtlige katolske blad og tidsskrifter.

Den direkte anledning til denne utstilling er «l'Osservatore Romano»s 75-årsjubileum — og det er paven selv som har ønsket å feire den hellige Stols offisielle organ med en slik utstilling i forbindelse med en kongress av det internasjonale katolske presseforbund. Alle forarbeidene er gått raskt fra hånden — og der har vært avholdt et møte i Paris under «l'Osservatore»s chefredaktør grev della Torres presidium, hvor alle kongressens enkeltheter er klarlagt og drøftet. Den vil etter den nuværende bestemmelse finne sted tre dager før Kristi Himmelfart.

Det er som sagt paven selv som har tatt initiativet likesom den Hl. Fader selv har gitt utkastet til en fastere organisasjon av den katolske presse. Som det nu ligger an — og som det i bestemte former vil få sin endelige skikkelse etter kongressen, finnes der nu følgende konstallasjoner: en «permanent kommisjon» av forleggere og chefredaktører av katolske aviser, hvis president er pater Merklen fra «La Croix» og hvis sekretær er dr. Hieben fra «nederlandske katolske informasjonsbyrå». Ennvidere er der et såkalt «katolske journalisters internasjonale byrå» med dr. Funder fra «Wiener Reichspost»

som president og den franske journalist Ageorges som sekretær. Som begge disse organisasjoners felleråd har man «den katolske presses internasjonale Union» med grev dalla Torre som president.

I første rekke vil kongressen i Rom behandle og vedta definitive statutter for Unionen. Ennvidere vil der bli et høytidelig åpnings- og sluttmøte, som paven vil bivåne og antagelig presidere for — tre store Unionsforhandlinger og diverse separatomter av den permanente kommisjon og journalistenes byrå. Programmet vil bli offentliggjort når paven har approbert det. Hvor meget den Hl. Fader interesserer sig for kongressen sees av at han ved den forrige kongress i Liège egenhendig nummererte de foreliggende saker og for noen uker siden personlig meddelte pater Merklen sin oppfattelse av Unionens arbeid.

*

Man forstår av dette hvor stor betydning paven tillegger den katolske presse og dens nasjonale og internasjonale organisasjoner. Som medlem av Unionen kan ikke optas enkeltpersoner, men kun foreninger og forbund. Derved muliggjøres et fast samarbeid og en ensartet arbeidsretning.

Nettop i denne tid er betydningen av en godt organisert presse blitt mer og mer innlysende i Rom. Den ikke-katolske verdenspresse er jo for det meste i hendene på bestemte kapitalismakter eller understøttes av livsanskuelser som bare har egoistiske formål og hvis informasjonsbyråer på mange måter fordreier sannheten — ikke minst ved å fortie klare kjennsgjerninger. Hvilken uhyggelig innfly-

telse denne art av presseforeteelser har viser begivenhetene i Mexiko og Russland for ikke å tale om verdenskrigen og de mange forbitrede kampanjer mot Kirken og pavedømmet. Et kraftig og levende internasjonalt samarbeid av alle katolske pressefolk er derfor tidens uavviselige krav, idet dette samarbeid vil opphjelpe den gjensidige informasjon, hurtige beriktigelser av falske nyheter og direkte anti-katolske usannheter og en samlet front mot alle kirkeforfølgelser. Imot den store blokk av kapitalistiske, gudløse, moralnedbrytende og usunde presseorganer skal stilles en blokk av katolsk presse.

Kongressen, utstillingen og de mange møter som vil finne sted under den av de forskjellige faglige organisasjoner som har forbindelse med pressen, vil forhåpentlig vise sig å samle mange journalister fra forskjellige land og styrke dem i deres ansvarsbevissthet overfor sitt betydningsfulle virke. Der vil bli avholdt en rekke instruktive og opplysende foredrag — og den Hl. Fader har uttrykkelig presisert at målet skal være å påpeke hvor uendelig nødvendig en dyp indre kultur og et rikt religiøst sjeleliv er nettop for en katolsk journalist. Kun ut fra en slik åndsdannelse og sjelekultur er det mulig å sette inn med kraft overfor tidens mange uhyggelige fenomener — ikke minst overfor de makter som nu arbeider på å ødelegge freden og forståelsen mellom de enkelte mennesker og mellom nasjonene.

Derfor er denne internasjonale presseutstilling og kongress en betydningsfull etappe på veien mot det faste og urokkelige samarbeid.

Den gule fare — før og nu.

Den såkalte gule fare er ikke som mange er tilbøielig til å tro et nutidsfenomen — den er en gammel kjennsgjerning i Europas historie. Flere ganger har Vesterlandenes kultur lidt avbrekk for lengre tid fordi menneskeflokker fra Asia brøt inn over dem og feiet med sig utallige verdier som det tok lang tid å bygge op igjen. Mongolene bruste frem — «utemmelige krefter med kampglede og ødeleggelsestrang» — de trampet alt ned for fote og vilde kun ett: gjøre Europa til gressgang for sin hjord. Og så grundig gikk de til verks at ennu ligger store landstrekninger ufruktbare hen, idet de for alltid bærer spor av mongolenes rasen.

Den første anelse om hvad den gule fare i virkeligheten innebar fikk europeerne da Hunnene kom — det folkeslag hvis blodtørst og grusomhet neppe har hatt noe sidestykke. Fra sitt oprinnelige bosted i det i våre dager så omstridte Mongolia, hvor de allerede så tidlig som i det 12. århundre før Kristus hadde grunnlagt et mektig rike, blev de fortrent år ca. 100 f. Kr. — og år 375 viste de sig for første gang ved Europas grenser. Gjennem den kaspiske folkeport brøt de inn i vår verdensdel og til-

intetgjorde først det østgotiske rike hvis konge selv berøvet sig livet etter det avgjørende slag. De satte sig derpå fast i steppelandene omkring Donau og foretok sine røvertokter herfra. Da Atilla, «Guds svøpe» var blitt deres hersker, kalte han i år 451 alle stammer sammen til et felttog mot vest — og hunnernes hester stillet sin tørst først i Rhinens vann, og så i Loire og Seinen. Men da kom der til et mektig slag på de katalauniske sletter ved det nuværende Chalons sur Marne — og Aetius, den galliske statholder, vant her sammen med vestgoternes konge Teodorik den avgjørende seier over barbarene. Han turde dog ikke storme hunnerkongens sterkt befestede leir og Attila trakk sig tilbake med restene av sin hær i god orden. Neste år forsøkte han så om han skulde ha bedre lykke med sig i Italia hvor han også erobret og ødela byen Aquileja hvilket som bekjent medførte Venedigs grunnleggelse da alle Aquilejas innbyggere flyktet ut på noen små øer hvortil de mente at Attila og hans hær ikke vilde kunde komme. Attila hadde imidlertid også dristigere planer og han nådde helt frem til Rom, hvor pave Leo I. drog ham imøte med et stort

følge av kardinaler og biskoper og etter en lang samtale med ham fikk «Guds svøpe» til å vende om og dra tilbake. Året etter døde han plutselig — etter sagnet er han drept av sin gemalinne Helke selve bryllupsnatten. Med ham forsvant også hunnernes overmakt og stammen tapte sig etterhvert sporløst på Syd-Russlands stepper.

Omtrent hundre år etter bryter en ny hunnerstamme, A v a r e n e frem fra omtrent samme egner og erobrer i år 568 de østalpiske land hvorfra de foretar røvertokter til Thüringen og Bayern, men først og fremst herjer de det gamle alderdomsvekkede østromerske rike — ja, de inntar endog Konstantinopel, Saloniki, Navarin og Ragusa. Indre stridigheter lammet etterhvert deres kraft og til sist led de et fullstendig nederlag da Karl den store i 791—803 førte den ene blodige kamp etter den annen mot dem.

Den europeiske kultur fikk dog langt alvorligere fiender i M a g y a r e n e, som bysantinerne år 890 ba om hjelp mot bulgarerne. Derfra kalte den tyske kong Arnulf dem til sig for å bekjempe kong Zwentibold — men det blev en dyrekjøpt hjelp de ydet, ti etterpå saite de sig fast i Ungarn hvorfra de plyndret Tyskland, Italien og Frankrike. I Tyskland kom de helt op til Bremen som de i 908 stakk i brann og slepte innbyggerne med sig som slaver. I 917 led Basel samme skjebne, i 954 Utrecht. I Frankrike nådde de i 937 Garonne, overskred Pyreneene og kom til Ebro 942. 937 er de i Neapel — 946 i Otranto. Allerede i 922 hadde de inntatt Padua og jevnet dens 43 kirker og mange herlige palasser med jorden, så at der intet blev igjen av denne longobardenes praktfulle hovedstad — kun 200 av dens beboere slapp fra det med livet. Verst gikk deres røverferd dog ut over Bayern — inntil kong Henrik I. i slaget ved Riade 933 og først og fremst keiser Otto den store i slaget ved Lechfelde i 955 knekket disse fryktede steppesønner helt. Etterhvert blev de tammere og tammere og slo sig på akerbruk, særlig etter at kong Stefan, gift med den bayerske prinsesse Gisela, år 1000 hadde antatt kristendommen og hele folket etterhvert fulgte hans eksempel.

*

Så er det fred for den gule fare like til første halvdel av det 13. århundre, hvor en ny mongolsk bølge skyller inn over Europa, idet Tartarene, som i uminnelige tider har vært bosatt i Hunnernes opprinnelige hjemland, det mellemasiatiske høiplatå, år 1206 utroper den tapre Dschinges Chan, egentlig Temudschen, sønn av den berømte stammefører Isugei Bagathur, til overfyrste. Han grunner et uhyre asiatiske rike som rekker fra Kina til Det Kaspiske Hav. Etter hans død i 1226 bryter de av hans efterfølger Batu førte skarer først inn over Russland som de helt underkaster sig — dernest over Schlesien, men blir i 1241 slått av hertug Henrik ved Liegnitz. Gjennem Mähren drar de derpå til Ungarn som de legger helt øde — trenger over Dalmatien

frem til Adria og vender over Serbien tilbake til Syd-Russland, hvorfra de skalter og valter med Russland som de vil. Slaget ved Liegnitz regnes likesom slaget på de katalauniske sletter til de «folkeslag» som har reddet den europeiske kultur fra barbariet.

Ennu en gang led Europa under et mongolsk folkeslags innfall, idet tyrkerne i 1355 setter over til Gallipoli fra Lilleasia, velger i 1365 Adrianopel til hovedstad, angriper Ungarn hvis konge Sigismund blir slått i 1396 ved Nikopoli. I 1453 stormer de Konstantinopel og gjør ende på det østromerske rike. Dermed er tyrkerplagen begynt. I 1529 beleierer de for første gang Wien, foran hvis murer deres makt dog atter blir knekket i 1683. Men hvad har det ikke kostet å forhindre deres fremtreden i Mellem-Europa! Blod er flytt i strømmer og uendelige verdier ofret før fortidens gule fare blev overvunnet.

*

Eksisterer den gule fare i våre dager? Ja — men under andre former.

At den har en annen skikkelse nu enn før i tiden er selvsagt — en krig med Øst-Asias folkeslag ført i Europa er neppe tenkelig. Derimot er den økonomiske krig egentlig i full gang. Den japanske «exportoffensiv» har skadet alle europeiske industriland sterkt og Japans eksport er i hurtig stigning, idet landet stadig vinner nye markeder for sine varer, som landet kan fremstille til priser ingen kan konkurrere med på grunn av den japanske arbeiders fordringsløshet, lange arbeidstid og det billige råstoff. Japan driver en planmessig dumpingspolitikk som slår alle land av marken og som særlig er gått ut over Englands og Amerikas handel i Østasia, India og Australia. De er iferd med å erobre Syd-Amerika og Afrika og har med særdeles tilfredsstillende resultat for sig selv deltatt i de europeiske varemesser. Tross de høie fraktutgifter og all tollbeskyttelse kan de dog levere sine varer billigere enn de europeiske fabrikanter — navnlig tekstiler, glødelamper, kemikalier og jernvarer.

Den japanske økonomiske imperialismen er en verdensfare — særlig når det engang lykkes landet også å få Kinas marked underlagt sig. Når japansk arbeidssomhet og kinesisk forretningssans slår sig sammen, da vil den hvite rase ikke alene stenges ute fra det østasiatiske marked, men det menneskefylte Kina som ikke kjenner til barnebegrensning, vil organisere sig som Industriland og vil ta seiren hjem i alle konkurranser i alle land.

Har man her i Europa noen anelse om denne kjempemessige fare? Ser man den trussel som den innebærer mot den europeiske arbeider og derved mot den europeiske kultur? Det er på høi tid at Europa våkner op! Husk på det utrolige opsving som Japan har tatt i løpet av det siste halve århundre, som har forvandlet landet fra å være en av

Europas beste kunder til å bli vår verdensdels verste konkurrent.

Men den gule fare er ikke bare av økonomisk natur, den rummer også et politisk moment. Østasia er våknet, er blitt myndig og vil selv råde over sin skjebne. Japan og Kina har allerede befridd sig fra ethvert politisk formynderskap og har ophevet alle de fremmede staters forrettigheter: Eksteritorialitet, finanskontroll, tollinnskrenkninger o. l. Særlig føler Japan sig som en i alle deler likeberrettiget nasjon med de hvite verdensmakter, idet det er besjelet av en trang til å spille en verdenspolitisk rolle på linje med dem, som gir noe å tenke på. Det har to store mål: hegemoniet i Østasia og over det Stille ocean. Dets ekspansjonstrang er rettet såvel mot det asiatiske fastland: Mansjuria, Mongolia og Nordkina som mot Phillipinerne og de nederlandske øgrupper på veien til Australia, hvis mennesketomme nordige territorium lokker dem fordi det avgir så god plass for det store japanske befolkningsoverskudd. Altså er Japan ikke alene en skarp konkurrent til Russland, men også til England og U. S. A. Hvis ikke de angelsaksiske stater snart finner hverandre til en samlet aksjon kan intet stanse japanernes fremgang. Japan har adskillige underhåndsforhandlinger og -avtaler med Siam og opvigler ved hjelp av hemmelige agenter befolkningen i India og i de nederlandske kolonier. Siden den gang landet seiret over Russland er det blitt en stormakt, hvis posisjon blev ennu mer befestet gjennom verdenkrigen.

Europa må våkne, ti der ulmer en verdensbrann i det «fjerne» østen, som takket være teknikkens fremskritt slett ikke er så fjern mer. I Kinas menneskemasser foregår nu omveltninger og en utvikling som med lynets fart nærmer sig det japanske stede. Og den dag Kina i samme utstrekning som Japan behersker hvad Europa besidder av teknikk — da er den hvite rases herskerstilling forbi. Den hvite rase holder i sig selv på å dø ut på grunn av den i alle samfundslag omsiggripende barnebegrensning — den gule rase formerer og forflerer sig stadig.

Og hvad der gjør den gule fare enn mer truende er det faktum at østens folk har en forbundsfelle innenfor Europas egne grenser — nemlig Sovjet-Russland. Siden verdenskrigen orienterer Russland sig mot øst — dets ansikt er vendt den vei og der hviler tyngdepunktet for landets makt. Zarens Russland var kulturellt innstillet på Vest-Europa — bolsjevismen, som i sin ødeleggelsestrang mot alt kristent røber tartarernes blodsblending, flirter med mongolene i Asia og søker å vinne sig tilhengere der. Lykkes dette er den europeiske kultur for alvor i fare. Men heldigvis — kan man nesten si — holdes disse bestrebelser i sjakk av det japanske feltrop: «Asia for asiaterne», som til og med utelukker den muhammedanske verden. Som bladet «Rheinische Kurier» skrev så tid-

lig som i 1905: «Den gule fare er Japan, er «Nipponismen», som ikke alene har til motto «Asia for asiaterne», men også har skrevet: «Verden for de gule!» på sin blodrøde solfane. Det er den ville «Sumarichauvinisme», som springer over alle hindringer og løper amok mot den hvite rase som den dog har å takke for så meget . . . Den gule fare er forbundet mellem Kina og Japan, i hvilket Japan har overtatt ledelsen og hvis mål er å kaste hele den gule rase frem mot de ariske raser. Og faren forstørres av det faktum at deres antall er europeerne så langt overlegen og at et samlet Asia bare er et tidsspørsmål, som når som helst kan bli aktuelt. India og Siam, Iran og Turkestan vil stå enig mot Europa den dag det bryter løs i Østen.

Det er Europas, det er den hvite rases skjebnetime som ringes inn nu — et Europa som er «splidaktig med sig selv». Vil den felles fare kunde forene den hvite rase — og vil kristendommen kunde forene den hvite og gule rase, så der ingen fare blir, intet nederlag og ingen seir — men kun samarbeid i fredens og nestekjærlighetens tjeneste? Den nærmeste fremtid vil gi svaret.

Kardinal dr. Michael von Faulhaber biskop i 25 år.

Den katolske Kirkes uforferdede representant i «det tredje Rike», kardinal Faulhaber, har onsdag den 19. ds. feiret sitt 25-års bispejubileum i München. Som så mange andre av Kirkens fremragende menn stammer han fra ekte katolsk borgerlig familie, idet hans far var bakermester i Klosterheidenfeld ved Würzburg. Rikt begavet og dypt religiøs som den unge Michael var viet han sig til det teologiske studium og kunde i 1892 lese sin første hellige messe i sitt hjemsteds sognekirke. Dernest blev han kapellan i Kitzingen og to år senere seminarprefekt i Würzburg.

For å kunne ofre sig helt for videnskapen, fortsatte han sine studier i Rom hvor han opholdt sig i tre år. Derpå arbeidet han i universitetsbibliotekene i Oxford og Cambridge såvelsom i Madrid og Barcelona, hvorefter han nedsatte sig som privatdocent i gammeltestamentelig teologi i Würzburg. I 1903 kom han til universitetet i Strassburg, hvor han samtidig blev en søkt, elsket og aktet predikant, som alltid var frisk og aktuell i sin forkynnelse.

I 1911 kaltes han til å beklæ bispestolen i Speyer og mottok 19. februar samme år den hellige bispevigsel. I 1917 blev han erkebiskop av München og i 1921 utnevnt til kardinal.

Uforferdet står han nu på Kirkens mest utsatte post i Tyskland og uforferdet taler han efter sin overbevisning og røker sitt embedes mange oppgaver under en hellig og ukrenkelig ansvarsbevissthet. Måtte Kirken beholde ham i mange år og hans eksempel kalle på mange andre!

Dronning Astrids minnekapell.

Nasjonalforbundet av belgiske krigsinvalider har erhvervet sig et jordstykke i Küssnacht ved Luzernersjøen i nærheten av det sted hvor dronning Astrid forulykket. Det er meningen å reise et minnekapell der.

Forøvrig er der iferd med å danne sig en hel legende blandt befolkningen om den unge skjønne dronningskikkelse. Det er således blitt skikk og bruk at brudepar like etter vielsen begir sig til ulykkesstedet og knelende ber dronning Astrid om at hun ved sin forbønn vil utvirke beskyttelse og velsignelse for deres fremtidige hjem. Hun er for sveitserne blitt det lysende eksempel på en god ektefelle og mor.

Ny St. Halvardskirke!

Der var gått et mektig arbeid forut for det øieblikk da porten til Akersvn. 5 blev slått op og menneskene strømmet inn for å finne alt arrangert på det beste og damene på sin plass ved loddøkene. St. Halvardmenighetens basar komite hadde arbeidet med hele arrangementet i dagevis — men i ukevis, ja måneder igjennem hadde kjærlige hender i og utenfor menigheten — ikke minst i Nederland — strevet med de skjønneste håndarbeider som nu åpenbarte sig for de besøkendes beundrende blikk. En så rikholdig basar minnes iallfall ingen av dem vi talte med å ha sett — med så mange verdifulle gjenstander. Foruten de allerede nevnte praktfulle håndarbeider omfatter den en elektrisk komfyr, skjenket av ordenssøstre i Oslo, et herlig innlagt florentisk bord, et stort ciselert tinnfat, en montert elegant babykurv med dukke m. m. m. Ikke minst er søstrene på Hamars store dukkehus en hel severdighet.

Som sagt var der i mange dager blitt arbeidet med plasingen av alt — og ute i vestibylene hadde Per Solegaard svunget sin øvede pensel og fremtryllet en illuderende nederlandsk ramme om kaféen som straks skaffet en hyggelig stemning.

Det gode formål hadde lokket mange mennesker til og syndikatets formann hr. førstefullmektig Ruyter, kunde se utover en tettpakket sal da han ønsket alle velkommen. Etter at St. Halvardsangen var blitt avsungen holdt sogneprest pater Notenboom en anslående tale hvor i han til sist appellerte til Oslofolkets gavmildhet overfor det edle mål: en ny kirke som alle samfundsmedlemmer hadde vært med å bygge på. Allerede den første aftens utbytte — kr. 534,00 netto! viste at appellen ikke hadde vært forgjeves.

Så tok den fortrinlige underholdning fatt med en morsom treskodans av serveringsdamene i nederlandske kostymer — deilig sang av fru Karen Sundt akkompagnert av fru Schneider — deklamasjon av den unge flinke og sympatiske skuespillerinne Inger-Louise Abrahamsen — O. K. Y.'s fortreffelige kor og fornoielige sketscher. Alt fikk sin taknemmelige anerkjennelse av publikum — og i pausene hadde de skrivende damer nok å gjøre med å notere navn i sine loddøker og innkassere 10-ører

Det var en lovende start — som forhåpentlig gav den mersmak at der blir stuvede fullt hus igjen til fastelavnsfesten søndag den 23. febr. hvor programmet er stort og utsøkt. Også de mellemliggende dager har hver sine attraksjoner — hver aften utlodes en gjenstand og finner det morsomme «årespill» sted, hvor man for 25 øre kan erhverve sig sofaputer, dukker, parfyme o. l. større ting. For slett ikke å tale om kaféen hvis gode og billige smørrebød betyr en hel finansoperasjon for en sulten families kveldsmat!

Altså: St. Halvardslagets basar er stedet hvor Oslo og omegns katolikker møtes de neste dager — til gagn for den nye kirkebygning og til glede for sig selv!

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre medarbeidere, mgr. Kjelstrup i Kristiansand, svare på spørsmål som kan påregne almen interesse).

PROTESTANTISKE BIBELOVERSETTELSER.

Spørsmål: Hvorledes stiller den katolske Kirke sig til bibellesning og spesielt til den protestantiske Bibel — blir det ikke advaret mot den? Et offisielt pavelig organ skal i 1917 ha inneholdt en opfordring til å brenne protestantiske bibler, fordi de skulde være usedelige — er det sant? Hvorledes kan man forsvare det? X.

Svar: Det er lett å merke at det er den gamle protestantiske fabel om den katolske Kirkes uvilje mot Bibelen som her går igjen. Det er nok gåt mangen norsk protestant under ophold i katolske land som det gikk den norske katolske prest pater Stub, da han som ung protestant kom til Italia. Med forbauselse så han hvordan man i en from katolsk familie daglig leste i Bibelen. I sin bok «Ledsagelse fra fordommer til religiøs sannhet» forteller han om den katolske husfars forundring, da den unge Stub spurte ham om katolikkene da hadde iøv til å lese i Bibelen. «Selvfølgelig» var svaret, «men vi vil være sikre på at den oversettelse vi bruker er korrekt i alle deler, derfor leser vi bare oversettelser som den kirkelige øvrighet har autorisert.»

Hvor mange protestanter er det vel som for alvor stiller sig selv det spørsmål: «Hvilken sikkerhet har jeg for at den oversettelse jeg bruker, er helt korrekt?» Og likevel er dette et meget betydningsfullt spørsmål. De vil kanskje svare at oversetterens personlige lærdom og fromhet er garanti nok. På ingen måte. Der kunde nevnes mange eksempler på de store uoverenstemmelser som faktisk finnes mellom de forskjellige bibeloversettelser. Hvordan skal så en almindelig troende kristen som hverken kjenner de bibelske skrifers originalprog (hebraisk og gresk) eller vidnesbyrdene om de første århundreders kristentro, kunne avgjøre hvilken oversettelse er den rette? Sikker og trygg er han først når han har en erklæring å holde sig til av den Kirke som er eldre enn selve det Nye Testament og som Kristus høitidelig har lovet Sannhetsåndens veiledning til tidens ende.

En kjent dansk-luthersk prest sa en gang til mig under en samtale om dette spørsmål: «Det er merkelig at folk her i Norden har så vanskelig for å forstå at det nettop er

den katolske Kirkes dype ærbødighet for Guds hellige ord som gjør at den advarer mot oversettelser som ikke er autorisert. Moderkirken fortjener takk og ære for det.» Deri har han fullstendig rett. De protestantiske oversettelser har en katolikk derfor god grunn til å avvise — de har jo ingen garanti å by ham for sin korrekthet. Bibelen kan jo fortolkes og misforstås på de forskjelligste måter. Protestantismens utallige sekter og samfund skyldes nettop de mange utleggelser og den store lettsindighet man omgæes Bibelen på.

At et «offisielt pavelig organ» skulde ha opfordret folk til å brenne protestantiske oversettelser er ganske sikkert en skrøne. Derimot blev det for ca. 12 år siden fortalt i norske aviser at en flokk unge menn som ergret sig over de protestantiske bibelkolportørers påtrengenheter, skulde ha samlet en del slike oversettelser og brent dem på en plass i utkanten av Roma. Av en undersøkelse som jeg i den anledning foretok, fremgikk det at det foreholdt sig så, men det var de unge menns eget påfunn og ingen geistlig hadde hatt det minste med denne «autodafé» å gjøre.

Det tåpelige sludder at Moderkirken skulde frykte Bibelens utbredelse kan bare vinne tiltro hos protestanter som er komplett uvitende om den Hellige Skriffs tilblivelse og historie. Om hvordan den katolske Kirke samlet det Nye Testaments skrifter til én bok samt om de mange oversettelser til folkemål som den lot foranstalte lenge før Luther blev født, tør jeg henvise til mitt lille skrift «Kirken og Bibelen» som fåes gratis hos våre prester, samt til den ypperlige lille bok «Våre fedres gamle kristentro». K. K.

Herhjemme.

OSLO. St. Josefsforeningen kronet et vel fullført arbeid, da den onsdag den 12. ds. overrakte Vikariatet klubblokaleets nye inventar. Mange måneders intense strev — særlig av den energiske og populære formann hr. G. Geist — var gått forut. Assistert av styremedlem hr. Granberg har hr. Geist tilbragt aften etter aften av sin fritid oppe i lokalet og med forholdsvis små midler forvandlet det, så det ikke er til å kjenne igjen. Takkert være hans allsidighet har Bispegården nu et koselig, stilfullt og vakkert klubblokale — til og med en peis mangler ikke! Intet under at takknemligheten og beundringen var stor da man efter den vellykkede souper begav sig op til festens gjenstand, hvor talernes rekke åpnedes av formannen, som efter å ha redegjort for arbeidets opprinnelse i tanke og ord frem gjennom handling til dt ferdige resultat overgav lokalet i dets nyskikkelse til Vikariatet til benyttelse av St. Josefsforeningen og O. K. Y. Provikaren mgr. Irgens tolket også i sin takk alles følelser, idet han særlig adresserte takken til hr. Geist og berømmet hans store og opofrende arbeid. St. Josefsforeningens direktør pater Vanneufville holdt dernest en beåndet tale om foreningens mål og midlene til å nå dette mål: å bli «en stadig bedre katolikk i det daglige liv — den beste måte å fremme Kirkens hellige sak her hjemme. Vår tro skulde ikke bare være noe man ofret et par timer på i ny og ne. Den skulde være drivkraften til alle handlinger, og støttet til sakramentenes nådefulle hjelp vilde de enkelte medlemmers liv kunne bli til velsignelse for dem selv og deres omgivelser og til ære for Kirken. Det nye vakre lokale burde bli ramme om et vakkert billed: et godt og fruktbringende foreningsliv i rett katolsk ånd». Pateren bragte hilsen fra et medlem av foreningen som lå syk og som tok sin sykdom på en måte som var til eksempel for alle — og den stille takknemlighet hvormed paterens ord blev mottatt vidnet om hvor reelt det hånd er som binder medlemmene av St. Josefsforeningen sammen. Man avsang nu en av de skjønne sanger som mgr. Kjelstrup har skrevet for

nettop denne forening og man følte hvor sanne ordene var da det med overbevisningens styrke klang: «her blir sorgene glemt — under alvår og skjemt — og her våkner til liv hvad i hjertet er gjemt». Hr. E. Bruce takket dernest de damer som med fru Geist i spissen hadde sørget så godt for festens materielle side. — Man fortsatte derefter i den beste stemning og man fikk et levende inntrykk av den hyggelige og gode ånd i St. Josefsforeningen.

STABEKK. St. Olavsforeningen på Stabekk hadde generalforsamling søndag den 26. jan. efter høimessen. Formannen, hr. Wasler, holdt en varm og manende tale om St. Olavsforbundets høie mål og opfordret medlemmene til ivrig å støtte styrets arbeide; og især innsende kontingenten i rett tid. Han ønsket ikke gjenvalg, til formann blev valgt hr. O. Mellbye. Kasserer og sekretær gjenvalgte. Den avgåtte formann takket for hyggelig samarbeide og den nyalgte for forsamlingens tillit. — Allerede torsdag den 6. febr. hadde styret arrangert foredragsaften. Til stor glede for Stabekks menighet gav Pére Le Breton en levende og grei fremstilling av sognepresten fra Ars' liv og virke. Opmerksomheten var hele tiden helt fanget av paterens fortellerkunst. Til formannens hjertelige takk sluttet forsamlingen sig ved livlig bifall. — Efterpå hygget man sig ved kaffebordet og ikke minst rundt en sprakende peis. — Oslofolk opfordres hjertelig til å overvære Stabekks menighets foredragsaftener, besøket vil sikkert skaffe dem en hyggelig aften. Rag.

Oslo. — Årets store katolske sportsbegivenhet fant sted på Øvreseter søndag den 9. febr. i strålende solskinn og under ideelle føreforhold. Særlig blev hopprennet i Store Øvreseter vakkert og vellykket med djerv innsats av deltagerne og stor begeistring hos publikum. Hopprennet blev overlegent vunnet av Ivar Hansteen Knudsen, med to dristige og elegante hopp, begge dagens lengste. I yngste klasse seiret Halvard Bergwitz. Langrensløipen var sindig lagt av Paul Ring og Markus Endresen, idet samtlige deltagere «fant» hverandre mellem to ubarmhjertige treformsjoner. Beste tid fikk Joseph Geist, Gunnar Geist og Georg Nylund. Da der kun konkurrertes i kombinert renn, blev premielisten følgende: Kl. I. (over 18 år): 1. Ivar Hansteen Knudsen. 2. Gunnar Geist. 3. Dagfin Wahl. Kl. II. (under 18 år): 1. Halvard Bergwitz. 2. Thorleif Aarestrup. 3. Rolf Endresen. — Dommere var Markus Endresen og Chr. Christensen. M. E. jr.

BERGEN. — St. Pauls Menighets speiderpiker, Bergens 14. Speiderpiketropp, — holdt søndag den 9. ds. en vellykket fest i kirkekrypten. Blandt de innbudne var landschefen, kretschefer og flere troppsførere. Forøvrig var der stort fremmøte av foreldre, søsken og andre interesserte. En av de minste speiderpiker fremsa en prolog. Alle speiderpikene samlet sig så om leirbålet, som var plasert midt på gulvet, og sang en speidersang. Derpå blev 4 nye medlemmer optatt ved kretschefer, og speiderløftet blev høitidelig avlagt. Vår kjære sogneprest holdt en kort, anslående tale, som han innledet med å legge oss noen Pauli ord på hjertet. Der blev opført et lite skuespill som handlet om noen speiderpikers møte med forskjellige eventyrskikkelser. Det vakte stor begeistring. Efter bevertningen var der åresalg. En morsom sktch forhøiet stemningen ennu mere. Landschefen holdt en vakker tale, og tilslutt sang man «Alltid freidig». — Vi ønsker trivsel og fremgang for Bergens 14. Speiderpiketropp. S. H.

og derute —

FRANKRIKE. Kardinal Verdier, erkebiskop av Paris, er avseilet fra Marseille for som pavelig legat å delta i innvielsen av katedralen i Dakar, Vest-Afrika. I hans selskap befinner sig mgr. Tisserand, Vantikanbibliotekets proprefekt, som i pavelig opdrag skal overbringe katedralen en praktfull kalk.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Oslo.